

ELECTRE YÖNTEMİ KULLANILARAK LEASİNG ŞİRKETLERİNİN PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ¹

Haşim BAĞCI²

Yunus Emre KAHARAMAN³

Özet

Bu çalışma kamuyu aydınlatma platformuna kayıtlı finansal kiralama sektöründe firmalar arasında üstünlük sıralaması yaparak seçim yapmak amacıyla yapılmıştır. Çalışma 2009-2015 yıllarını kapsamaktadır. Çalışmada kap'a kayıtlı halka açık 6 şirket analiz edilmiştir. Bu şirketler: Finans Leasing Anonim Şirketi, Garanti Leasing A.Ş., İş Leasing A.Ş., Şeker Leasing A.Ş., Vakıf Leasing A.Ş. ve Yapı Kredi Leasing Anonim Ortaklığı' dır. Şirketler arasında seçim yapılırken mali tablolardan yararlanılmıştır ve kullanılan kalemler: kiralama işlemleri, kiralama gelirleri, kiralama işlemlerinden alacaklar ve net dönem kârı/zararıdır. Analiz yapılırken kullanılan yöntem ELECTRE yöntemidir. ELECTRE yöntemi yardımıyla her yıl için finansal üstünlük sıralamaları yapılmış ve tercihler belirlenmiştir. 2009-2015 yılları arası yapılan analiz sonucunda tüm yıllarda ilk sırada Yapı Kredi Leasing A.O çıkmıştır sadece 2015 yılında ilk sırayı Garanti Leasing A.Ş. ile paylaşmıştır. Tercih sıralaması yıldan yıla değişmekle beraber tüm yıllarda son sırada Şeker Leasing A.Ş. şirketi son sırayı almıştır.

Anahtar Kelimeler: Leasing, Finansal Üstünlük ve ELECTRE Yöntemi

EVALUATION OF LEASING COMPANIES'S PERFORMANCE BY USING THE ELECTRE METHOD

Abstract

This study is carried out to make a selection by putting order of precedence public disclosure platform registered leasing sector among the companies. The study includes the period 2009-2015. In this study six public company registered to KAP are analyzed. These companies are Finance Leasing Corporation, Garanti Leasing Corporation, İş Leasing Corporation, Şeker Leasing Corporation, Vakıf Leasing Corporation and Yapı Kredi Leasing Corporation. The financial statements have been benefited from making the choice among the companies and used methods; leasing operations, leasing income, payees from the leasing operations and net profit/ loss. The method used is ELECTRE method while analysis is done. For every year, financial superiority ranking is made with the help of ELECTRE Method and preferences are determined. As a result of the analysis between the years 2009-2015, Yapı Kredi Leasing came first for all year, only in 2015 they shared first place with Garanti Leasing. The order of preferences change from year to year but also but all year Şeker Leasing Corporation has received final sequence.

Keywords: Leasing, Financial Superiority, ELECTRE Method

¹ : 13-16 Ekim 2016'da 1. Uluslar arası Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan bildirinin genişletilmiş ve düzenlenmiş halidir.

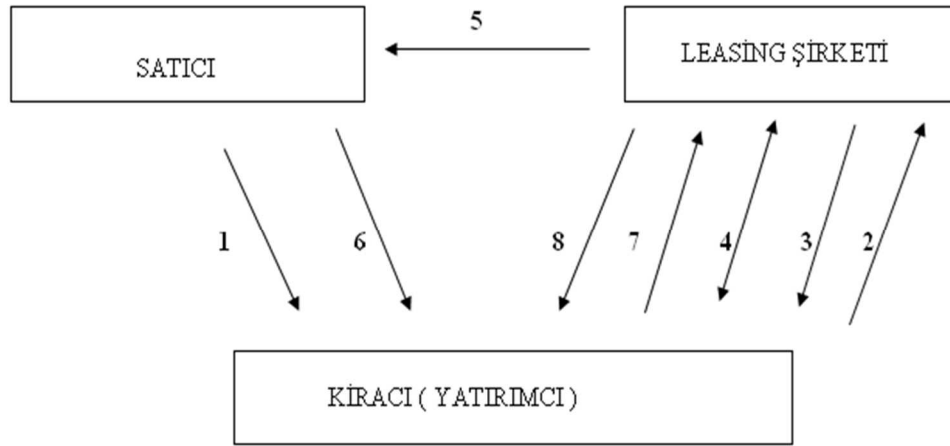
²: Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Araştırma Görevlisi, hasimbagci1907@hotmail.com

³: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Bölümü Doktora Öğrencisi, yunusemrekaharaman@posta.mu.edu.tr

Giriş

Leasing, kiralama olarak da ifade edilmektedir. Leasing kavramıyla ilgili literatürde farklı tanımlar yer almaktadır. Bu tanımların hepsini özetleyecek olursak; leasing, kiralamaya konu olan malın mülkiyetinin leasing şirketinde kalacak şekilde, bir kira bedeli karşılığında malı kullanma hakkını kiracıya veren ve sözleşme bittikten sonra da mülkiyetin kiracıya verildiği bir alternatif finansman tekniklerinden biridir. Leasing yapılabilecek mallar tüm taşınır ve taşınmaz mallar olabilir, fakat patent hakkı, fikri ve sınai haklar ve bilgisayar yazılımı gibi varlıklar leasing yapılamaz. Leasing yapılabilecek mallara örnek verecek olursak: tıbbi cihazlar, tekstil makinaları, matbaa makinaları, fabrikalar, enerji tesisleri, hastaneler gibi varlıklar leasing konusu olmaktadır (Sayılğan, 2013: 633-634).

Leasing işleminin gerçekleşmesi için tarafların varlığından söz edilmelidir. Bu taraflar leasing işlemini gerçekleştiren kişi veya kurumlardır. Leasing işleminde; kiracı, kiralayan ve satıcı olmak üzere 3 taraf bulunmaktadır. Kiracı diğer bir ifadeyle yatırımcı; kişi veya kurum olabilir ve leaseinge konu olacak malı belirler ve sözleşmeye göre bu maldan istediği şekilde faydalanabilir. Kiralayan ise leasing şirkettir. Leasing şirketi yatırımcının isteğiyle malı satın alır ve sözleşme karşılığı kiracıya devreder. Malı leasing şirketine satan satıcı ya da üretici leasing şirketinin üçüncü tarafını oluşturmaktadır (Yalçınır, vd., 2008: 60-61). Leasing işlemi taraflar belirlendikten sonra başlamaktadır. Bu süreç Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Leasing Süreci

Kaynak: 30.08.2016, www.deu.edu.tr/userweb/yasemin.yeginboy/dosyalar/leasing.ppt

Şekil 1'e göre leasing işlemi 8 aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar (Koç, 2004: 1-2):

1- Kiracı firma tarafından yatırım malı seçilerek satıcı firma ile fiyat ve teslim koşullarını içeren bir ön anlaşma yapılır. Satıcıdan proforma fatura alınır.

2- Proje finansman sağlanması aşamasına gelindiğinde yatırımcı firma bir leasing şirketine başvurur. Değerlendirme için gerekli bilgi ve belgeleri leasing şirketine verir. Ayrıca satıcıdan alınan proforma fatura leasing firmasına iletilir.

3- Leasing şirketi gerekli mali analizleri yaparak yatırımcı firmaya bir teklifte bulunur. Gerekli görürse yatırımcı firmadan teminat talep edebilir.

4- Anlaşmaya varıldığı zaman leasing şirketi ile yatırımcı firma arasında ödeme planı ekinde olan noter onaylı leasing sözleşmesi imzalanır.

5- Leasing şirketi mal bedelini satıcı firmaya öder.

6- Leasing konusu mallar kiracıya teslim edilir.

7- Kiracı, leasing sözleşmesinde belirlenen kiralara leasing şirketine öder ve malları kullanır.

8- Sözleşme süresinin sonunda ya mallar kiracı tarafından sözleşmede daha önce belirlenen düşük bir bedel ile satın alınır, ya leasing sözleşmesi daha düşük bir kira tutarı ile uzatılır, ya da mallar kiracı tarafından leasing şirketine iade edilir.

Leasingin birçok türü bulunmaktadır. Bu türler tespit edilirken çeşitli kriterlere göre ayırım yapılmıştır. Sürece göre leasing (finansal kiralama, faaliyet kiralaması), tarafları açısından leasing (doğrudan ve dolaylı leasing), konularına göre leasing (taşınır/taşınmaz mal kiralaması, yatırım/tüketim malları kiralaması, 1.el-2.el kiralama, özellikli ürün kiralama, bireysel/geniş leasing), yere göre leasing (yurtiçi leasing, yurtdışı leasing), diğer leasing türleri (satış ve geri kiralama, kaldıraçlı kiralama, satışa yardımcı leasing) gibi kriterlere göre leasing sınıflandırılmıştır. En çok kullanılan leasing türleri: finansal kiralama ve faaliyet kiralamasıdır. Finansal kiralamaya konu olacak mal kiracı tarafından seçildikten sonra bu malların finansal kaynağını leasing şirketi üstlenir ve kiralama uzun dönemlidir bunun nedeni sözleşmenin herhangi bir anında sözleşmeyi feshetme hakkını dondurmaktır. Finansal kiralama diğer bir ifadeyle işletme kiralaması; 6 ay gibi kısa bir dönem için yapılır ve sözleşmenin herhangi bir anında sözleşme iptal edilebilir genellikle tüketim malları için tercih edilmektedir (Erol, 1999: 74-75).

Leasing işleminin sözleşmenin taraflarına hem yararları hem de sakıncaları bulunmaktadır. Leasing işleminin avantajları (Coşkun, 2010: 123-124):

- * Projelerin tamamının leasing ile finansmanı sağlanabilmektedir.
- * Leasing sözleşmeleri vergi, resim ve harçtan muaftır.
- * Sözleşme bittiğinde cüzi bir bedelle malın mülkiyeti kiracıya devredilebilir.
- * Geri ödeme kiracıya göre programlanabilir.
- * Sabit faiz oranı ile uzun vadede finansman sağlamaktadır.
- * Kiracının kredi hakkı saklı kalır.
- * Kira ödemeleri vergi matrahından düşülür.

Leasing işleminin yukarıda ifade edilen avantajlarının yanında birtakım dezavantajları da bulunmaktadır. Bunlar: yüksek maliyet riski, kiracının yatırım indiriminden yararlanamaması, kullanım serbestisinin kısıtlanması, kredi darboğazına neden olması, kur riski, finansal kiralama konusu malın hurda değerinden yararlanılmaması, sözleşme süresinin sıkıntılara yol açması, kiracının kredibilitésinin düşük olması gibi sakıncalardır. Leasing işleminin bu çalışmada incelenmesinin sebebi leasingin ülke ekonomisine yapmış olduğu katkılardır. Leasing işlemi; finansal piyasaların gelişmesine yardımcı olur, finansman maliyetlerinin azalması yeni teknoloji kullanılan katma değerli yüksek yatırımların artmasını sağlar, kaynakların rasyonel kullanımını sağlar, işsizliği azaltır ve istihdamı artırır. Bütün bu katkılarla ülke ekonomisinin gelişmesini sağlamaktadır (Yalçın, vd., 2008: 84-85).

Yapılan bu çalışmada Türkiye’de halka açık leasing şirketlerinin finansal üstünlükleri ELECTRE yöntemiyle sıralanmıştır. Finansal üstünlük kavramı finansal performansın iyi olması

olarak da adlandırılabilir. Leasing şirketleri finansal üstünlükleri açısından sıralandığında hangisinin daha iyi performans gösterdiği tespit edilmiştir. Finansal üstünlük kavramı kullanılan kritere göre değişmektedir. Şirketlerin kârlılıklarına finansal üstünlükleri sıralanmak istendiğinde en yüksek olan tercih edilirken, maliyete göre finansal üstünlük sıralaması yapıldığında en düşük olan tercih edilmektedir. Bu nedenle finansal üstünlük sıralaması yapılırken kullanılan kritere göre sıralama ve seçim yapmak gereklidir. Bu çalışmada; kiralamanın şirkette yapmış olduğu karlılık ve kiralama gelirleri kullanıldığı için leasing şirketlerinden finansal üstünlüğü en iyi olan şirket tercih edilmiştir.

Literatür Taraması

Literatürde leasing şirketlerini inceleyen birçok çalışma bulunmaktadır. Leasing şirketlerinin performans ölçümleri farklı yöntemlerle kıyaslanmış olup, ELECTRE yöntemi kullanılarak leasing şirketlerinin finansal üstünlüklerinin sıralanması literatür için yeni bir çalışmadır. Leasingin finansal açıdan incelenmesiyle ilgili çalışmalar sınırlı sayıda olduğu için ELECTRE yöntemiyle ilgili araştırmalara da yer verilmiştir. Literatürde yapılan çalışmalar güncelden geçmişe doğru sunulmuştur.

Gönen ve Akça 2014 yılındaki çalışmalarında leasing işlemlerinin Türkiye Muhasebe Standartları 17 (TMS) ve Vergi Usul Kanunu (VUK) açısından ele alarak muhasebeleştirilmişlerdir. Leasing işlemlerinin muhasebeleştirilerek incelenmesinin nedeni hem günümüzde leasingin öneminin giderek artması hem de leasing taraflarının belirleyeceği muhasebe politikalarına karar vermektir.

Ergül 2014 yılında Borsa İstanbul'a kayıtlı turizm şirketlerinin finansal performanslarını TOPSİS ve ELECTRE yöntemini kullanarak analiz etmiştir. Her iki yöntemle gerçekleşen analiz sonuçları karşılaştırılmış ve sonuçların birbiriyle uyumlu olduğunu tespit etmiştir.

Ömürbek ve Mercan 2014 yılında imalat alt sektörlerinin finansal performanslarını TOPSİS ve ELECTRE yöntemiyle ölçmüştür. Alt sektörlerin karşılaştırılması yapılmış ve her iki yöntemde de en iyi sonucu veren sektör kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı sektörüdür.

Akyüz ve Soba 2013'te ELECTRE yöntemini kullanarak tekstil sektörü için Uşak'ta optimal kuruluş yeri seçimini belirlemişlerdir. ELECTRE yöntemiyle yapılan analiz sonucunda optimal kuruluş yeri için Uşak Organize Sanayi Bölgesi, Uşak Karma Organize Sanayi Bölgesi ve Uşak Karahallı Organize Sanayi Bölgesi'nin uygun olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Şişman ve Eleren 2013 yılında ELECTRE ve Gri İlişkisel Analiz yöntemlerini kullanarak en uygun otomobil seçimini yapmışlardır. Otomobil seçimini yaparken; model yılı, yaptığı kilometre, fiyat, yakıt tüketimi, bagaj hacmi, motor gücü ve performans gibi kriterler kullanılmıştır. Çalışma sonucunda her iki yöntem farklı sonuçlar verdiği için seçimi yapacak kişi hangi kriterin kendisi için daha önemli olduğunu belirleyerek uygun otomobili seçmelidir.

Ece ve Özdemir 2011 yılındaki araştırmalarında halka açık faktöring ve leasing şirketlerinin performanslarını ölçmüşler ve bu sonuçları hisse senedi piyasa fiyatındaki yıllık değişimle karşılaştırmışlardır. Performans ölçümünü TOPSİS ve EVA yöntemleriyle yapmışlardır. Ortaya çıkan sonuç performans skorları hisse senedi fiyatındaki değişim paraleldir.

Çağıl 2011 yılındaki çalışmasında 2008 küresel krizinde Türk bankalarının finansal durumlarını incelemiş ve 2006-2010 dönemlerine ait finansal performanslarını ELECTRE yöntemiyle analiz etmiştir. Analiz edilen bankalar kamu bankaları, özel ticari bankalar ve yabancı

sermayeli bankalardan oluşmaktadır. Bankaların performansları incelendiğinde; kriz döneminde bankaların performanslarında sapmalar yaşandığı gözlenmiştir.

Kılıçoğulları vd. 2009 yılında sunmuş oldukları bildiride bir akaryakıt istasyonu seçiminde ELECTRE yöntemini kullanmışlardır. Ayrıca analiz sonucunu daha da kuvvetlendirmek için bir kez de TOPSİS yöntemiyle sonucu test etmişlerdir. Bu çalışmada her iki yöntemde de Alpet firmasının yatırımcı için doğru seçim olduğu tespit edilmiş ve firma ile ilgili fizibilite etüdü hazırlanmıştır.

Araştırmanın Metodolojisi ve Veri Seti

Bu çalışmanın amacı leasing şirketlerinin finansal üstünlüklerini sıralayarak leasing şirketi seçimini yapmaktır. Bu amaçla 2009-2015 yılları arası kap'a kayıtlı halka açık 6 şirket analiz edilmiştir. Analiz ELECTRE yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

ELECTRE yöntemi ilk kez 1966 yılında Benayoun Roy tarafından geliştirilmiş ve diğer çok kriterli karar verme metotlarına alternatif olarak türetilmiştir. ELECTRE yöntemi; her bir kritere göre alternatifler arasındaki ikili karşılaştırmaları kullanarak sonuca ulaşmaktadır ve böylece alternatifler arasında üstünlük ilişkileri ortaya çıkmaktadır (Buchanan ve Sheppard, 1998: 4). ELECTRE yöntemi 7 adımdan oluşmaktadır. İlk 2 adım TOPSİS yönteminin aşamalarıyla aynıdır.

1. Aşama: karar matrisinin oluşturulması,

$$A_{ij} = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ a_{m1} & a_{m2} & \dots & a_{mn} \end{bmatrix} \quad (1)$$

2. Aşama: Standart karar matrisinin oluşturulması,

$$X_{ij} = \begin{bmatrix} x_{11} & x_{12} & \dots & x_{1n} \\ x_{21} & x_{22} & \dots & x_{2n} \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ x_{m1} & x_{m2} & \dots & x_{mn} \end{bmatrix} \quad (2)$$

3. Aşama: Normalize edilmiş karar matrisinin oluşturulması,

$$Y_{ij} = \begin{bmatrix} w_1 x_{11} & w_2 x_{12} & \dots & w_n x_{1n} \\ w_1 x_{21} & w_2 x_{22} & \dots & w_n x_{2n} \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ w_1 x_{m1} & w_2 x_{m2} & \dots & w_n x_{mn} \end{bmatrix} \quad Y_{ij} = W_j X_{ij}, \quad i=1, \dots, m, \quad j=1, \dots, n \quad (3)$$

4. Aşama: Uyum ve uyumsuzluk setlerinin belirlenmesi,
5. Aşama: uyum ve uyumsuzluk matrislerinin oluşturulması,

$$C_{kl} = \sum_{j \in C_{kl}} W_j \quad C = \begin{bmatrix} - & c_{12} & \dots & c_{1n} \\ c_{21} & - & \dots & c_{2n} \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ c_{m1} & c_{m2} & \dots & - \end{bmatrix} \quad (4)$$

$$d_{kl} = \frac{\sum_{j \in D_{kl}} (|y_{kj} - y_{lj}|)}{\sum_j (|y_{kj} - y_{lj}|)} \quad D = \begin{bmatrix} - & d_{12} & \dots & d_{1n} \\ d_{21} & - & \dots & d_{2n} \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ d_{m1} & d_{m2} & \dots & - \end{bmatrix} \quad (5)$$

6. Aşama: üstünlük karşılaştırmasının yapılması,
7. Aşama: net uyum ve uyumsuzluk indekslerinin hesaplanması.

Bulgular

Bu çalışmada 2009-2015 yılları arası leasing şirketlerinin finansal üstünlükleri karşılaştırılmış ve bu karşılaştırma yapılırken kullanılan kriterler: kiralama işlemleri, kiralama gelirleri, kiralama işlemlerinden alacaklar ve net dönem kârı/zararı kalemleridir. Bu kalemlere leasing şirketlerinin mali tablolarından ulaşılmıştır. İncelenen leasing şirketleri; halka açık ve kamuyu aydınlatma platformuna kayıtlı olan: Finans Leasing, İş Leasing, Şeker Leasing, Vakıf Leasing, Garanti Leasing ve Yapı Kredi

Leasing şirketleridir. Bu şirketlere ait ve analizde kullanılacak kriterlerin tümü 2009-2015 yılı için mali tablolardan indirilmiş ve örnek olarak 2015 yılının kalemleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. 2015 Yılı Leasing Şirketleri Kalemleri

DEĞERLER	Finans Leasing	Garanti Leasing	İş Leasing	Şeker Leasing	Vakıf Leasing	Yapı Kredi Leasing
Kiralama İşlemleri	1.884.167	4.539.038	3.249.226	316.909	1.328.031	7.266.942
Kiralama Gelirleri	168.457	603.708	264.839	37.861	104.696	438.643
Kiralama İşlemlerinden Alacaklar	1.811.601	4.183.929	3.180.147	314.104	1.298.305	6.824.839
Net Dönem Kar/Zararı	51.562	142.187	82.003	6.841	23.637	196.298

Tablo 1’e göre 2015 yılında leasing şirketlerinden tüm kalemleri en yüksek olan Yapı Kredi Leasing şirkettir. Ancak kalemlerinin yüksek olması finansal üstünlük açısından en iyi durumda olduğunu göstermez bu nedenle analize tabi tutulmuştur.

ELECTRE yöntemiyle analiz gerçekleştirildikten sonra finansal üstünlük sıralamaları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Leasing Şirketleri Finansal Üstünlük Sıralaması (2009-2015)

SIRALAMA						
YILLAR	Finans Leasing	Garanti Leasing	İş Leasing	Şeker Leasing	Vakıf Leasing	Yapı Kredi Leasing
2009	2.		3.	5.	4.	1.
2010	3.		2.	5.	4.	1.
2011	3.		2.	5.	4.	1.
2012	3.		2.	5.	4.	1.
2013	3.		2.	4.	4.	1.
2014	3.	1.	2.	4.	4.	1.
2015	3.	1.	2.	5.	4.	1.

Tablo 2’de ELECTRE yöntemi sonucu leasing şirketlerinin sıralaması gösterilmiştir. 2009-2013 yılları arası 5 leasing şirketi analiz edilirken, 2014-2015 yıllarında Garanti Leasing’in de katılımıyla 6 leasing şirketi analize tabi tutulmuştur. Analiz sonuçlarına göre; Yapı Kredi Leasing tüm yıllarda ilk sıradadır ve finansal üstünlük bakımından zirvededir. Bunun aksine; Şeker Leasing şirketi de tüm yıllarda son sıradadır sadece 2013 ve 2014 yıllarında son sırayı Vakıf Leasing şirketiyle paylaşmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada Yapı Kredi Leasing A.O şirketi finansal üstünlük açısından en iyi şirket olarak öne çıkarken; tercih edilirliliği ve finansal açıdan en kötü şirket ise Şeker Leasing şirketi olarak göze çarpmaktadır. Literatürde yapılan diğer çalışmalardan; hem kullandığı yöntem nedeniyle hem de leasing şirketlerinin performansları incelenmesinden dolayı farklılaşmaktadır. Bu nedenle leasing şirketlerine yatırım yapmak isteyen kişi veya kurumlara bir referans olabilmektedir.

Bu çalışmanın hem sınırları hem de geliştirilmesi ya da genişletilmesi gereken noktaları bulunmaktadır. Türkiye'deki halka açık şirketlerle birlikte tüm leasing şirketleri alınarak ve yıl sayısı arttırılarak çalışmanın kapsamı genişletilebilir. Ayrıca tüm dünya ülkeleri ya da belirli bir ülkeyle Türkiye arasındaki leasing şirketlerinin performansları karşılaştırılabilir. Kullanılan kriter sayısı arttırılarak daha güvenli ve sağlıklı sonuçlar elde edilmesi de sağlanabilir. Bütün bu önerilerin yanında; çalışma bu alanda yerli literatürde ELECTRE yöntemi kullanılarak leasing şirketlerini inceleyen farklı araştırmalardan biridir.

Kaynakça

- Akyüz, Y. & Soba, M. (2013). Electre yöntemiyle tekstil sektöründe optimal kuruluş yeri seçimi: Uşak ili örneği. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 9(19), 185-198.
- Buchanan, J. & Sheppard, P. (1998). Ranking projects using the Electre method. *33rd Annual Conference*, University of Auckland, 1-9.
- Coşkun, M. (2010). *Para ve sermaye piyasaları kurumlar, araçlar, analiz*. (1. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Çağıl, G. (2011). 2008 küresel kriz sürecinde türk bankacılık sektörünün finansal performansının Electre yöntemi ile analizi. *Maliye Finans Yazıları*, 25(93), 59-86.
- Ece, N. & Özdemir, F. (2011). Halka açık finansal kiralama ve faktoring şirketlerinin performans ölçümü ve analizinde kullanılan Eva ve Topsis yöntemlerinin hisse senedi değeri ile karşılaştırmalı analizi. *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, 48(561), 83-97.
- Ergül, N. (2014). BİST-turizm sektöründeki şirketlerin finansal performans analizi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(1), 325-340.
- Erol, A. (1999). Finansal kiralama (leasing). *Mükellefin Dergisi*, 77(Mayıs), 73-89.
- Gönen, S. & Akça, N. (2014). Finansal kiralama işlemlerinin Tms-17 kiralama işlemleri standardı ve vergi usul kanunu açısından muhasebeleştirilmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 64(Ekim), 71-94.
- Kılıçoğulları, P. vd. (Temmuz 2009). *Bir akaryakıt istasyonu seçiminde Electre yönteminin kullanılması*. Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği 29. Ulusal Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Ankara.
- Koç, M. (2004). Finansal kiralama (leasing). (2. Baskı). İstanbul: Beta Yayınevi.
- Ömürbek, N. & Mercan, Y. (2014). İmalat alt sektörlerinin finansal performanslarının Topsis ve Electre yöntemleri ile değerlendirilmesi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(1), 237-266.
- Sayılgan, G. (2013). *Soru ve yanıtlarıyla işletme finansmanı*. (Güncellenmiş ve Genişletilmiş 6. Basım). Ankara: Turhan Kitabevi.

Şişman, B. & Eleren, A. (2013). En uygun otomobilin Gri İlişkisel Analiz ve Electre yöntemleri ile seçimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(3), 411-429.

Yalçın, K. vd. (2008). *Finansal teknikler ve türev araçlar*. Ankara: Gazi Kitabevi.

30.08.2016, www.deu.edu.tr/userweb/yasemin.yeginboy/dosyalar/leasing.ppt adresinden erişilmiştir.